

Gent 2025

Ideeën voor de stad van de toekomst

2025 is morgen

De uitdagingen zijn enorm - tijd voor keuzes en experiment

Gent en Gentse politici zijn wellicht weer plannen aan het maken voor de komende legislatuur. Plannen om van Gent een wijzere plek te maken.

Gents MilieuFront wil met dit document ideeën aanreiken voor politici maar ook voor stadsplanners en dromers. Iedereen die mee wil werken aan en dromen van de stad van de toekomst.

Gents MilieuFront wil al die mensen uitnodigen om zich te laten inspireren door onze ideeën voor Gent 2025. Tegelijkertijd vragen we politici en Gentenaars om verder te kijken dan 2025. Want 2025 is morgen al.

De lange termijnuitdagingen zijn echter enorm. Ons aanpassen aan klimaatverandering en klimaatverandering voorkomen, gebeurt niet in Parijs, maar hier in Gent. We moeten ons verplaatsingsgedrag en consumptiepatroon aanpassen.

De uitdagingen zijn dus immens: het is tijd voor duidelijke keuzes. Bovendien moeten we de platgetreden paden durven verlaten. Op zijn minst moeten we aan de slag gaan met experimentele ideeën rond klimaatadaptatie, mobiliteit, stedenbouw en zo verder. Maar de experimenten kaderen vooral in een duidelijke visie en dus duidelijke en soms radicale keuzes.

Geen paraplu's meer

We vragen ook aan Gentse beleidsmakers dat ze leiderschap en daadkracht vertonen. De uitdagingen waarvoor we als samenleving staan zijn enorm. Nog al te vaak worden paraplu's opengetrokken om te argumenteren waarom bepaalde projecten niet kunnen. Gents MilieuFront wil dat de stad ambitie toont en hogere overheden, andere instanties, buurgemeenten mee in het bad trekt. Een mooi voorbeeld daarvan is het verhaal van openbaar vervoer. Gents MilieuFront wil dat de stad - ook al is het niet haar bevoegdheid - van openbaar vervoer weer een wervend en wervelend verhaal maakt.

Hopelijk vinden jullie inspiratie in onze ideeën en kunnen we samen werken aan een aantal vernieuwende concepten en gedurfde experimenten.

20 speerpunten en nog veel meer

Deze bundel bevat 20 ideeën waar Gents MilieuFront de komende maanden en jaren campagne rond zal voeren. De ideeën zijn tot stand gekomen na consultatie van onze leden en vrijwilligers en na gesprekken met experts, politici en beleidsmakers.

De 20 speerpunten die we naar voor schuiven zijn die ideeën waarvan we overtuigd zijn dat ze ons brengen naar een duurzamere stad.

Naast de 20 speerpunten bieden we nog een hele waslijst aan ideeën die jullie hopelijk kunnen inspireren. Nog niet alle ideeën zijn volwassen of terdege onderzocht. Ze zijn work in progress. De komende maanden werken we verder met Gentenaars aan de uitwerking van de ideeën.

Onze speerpunten

1. Circulatieplan buiten de R40

De stad Gent heeft tijdens de legislatuur 2012-2018 met het mobiliteitsplan een stap gezet naar een duurzamere stad, met een modal shift (vooral in het centrum) van autoverkeer naar meer voetgangers, fietsers en gebruikers van openbaar vervoer. Ook de andere dichtbevolkte wijken van Gent moeten vragen om meer leefkwaliteit en moeten dus autoluw worden en goed ontsloten worden voor fiets en openbaar vervoer. Daartoe verwacht Gents MilieuFront dat de stad Gent een plan opmaakt om in alle wijken - ook in de 19de en 20ste eeuwse gordel - de circulatie en het gebruik van verschillende vervoersmodi opnieuw te bekijken en de plannen na overleg met de bewoners ook uitvoert. In het vorige bestuursakkoord had de stad beloofd om wijkontwikkelingsplannen op te maken. Dat is niet gebeurd maar kan/kon een eerste opstap zijn.

2. Zonnepanelen op alle stadsdaken

De stad heeft in de vorige legislatuur (2006-2012) een poging gedaan om zonnepanelen om stadsdaken te leggen. Die poging is toen niet geslaagd. We zijn nu tien jaar later. De sector van fotovoltaïsche zonnepanelen is volwassen geworden. De overheid roept haar burgers op om zelf te investeren in zonne-energie, maar de stad zelf investeert zelf te weinig.

We verwachten dan ook dat tegen het eind van de legislatuur op alle gunstig gelegen daken (volgens de zonnekaart) van stadsgebouwen zonnepanelen geïnstalleerd zijn. Mogelijk kan de stad geld ophalen bij haar inwoners (zie lager 'Coöperatief model om transitie te financieren).

3. Toekomstgericht en ambitieus investeren in fietsinfrastructuur

De stad moet ambitie tonen op vlak van fietsverkeer. Nog al te vaak worden infrastructuurwerken voor fietsers (en voetgangers) gedimensioneerd op huidig gebruik. De stad zal nog dichter worden en het fietsgebruik zal gevoelig toenemen. Vandaag geplande fietsinfrastructuur is daarom nu al ondergedimensioneerd en staat een toekomstige groei van het fietsverkeer in de weg.

Een voorbeeld van hoe het wel moet is de nieuwe fietsbrug over de Watersportbaan: die is 4 meter breed voor fietsers en 2 meter breed voor voetgangers. Op die manier kan deze brug haar potentieel volledig waarmaken zonder veel conflicten en met een vlotte doorstroming. Het aantal fietsers stijgt nu al jaar na jaar. Met de komst van de vele elektrische fietsen wordt één van de uitdagingen hoe we de verschillende verkeers- en fietsstromen gaan organiseren in de openbare ruimte.

4. Proeftuinen rond klimaatadaptatie

Klimaatverandering is een feit. De aarde warmt stilaan op en in steden (versteende oppervlaktes) zal men daar snelst de gevolgen van dragen. Gent en Vlaanderen dreigen op termijn met watertekorten te kampen als we ons niet aanpassen. Gents MilieuFront wil dat de stad Gent (naar Nederlands voorbeeld) proefprojecten opzet om samen met haar burgers wijken, buurten en pleinen klimaatbestendig in te richten. De inrichting betekent dat er meer groen komt (tegen oververhitting), meer water komt (tegen oververhitting) en minder verharding (tegen oververhitting en overstroming).

5. Sint-Jacobs autovrij

Niemand kan zich vandaag nog voorstellen dat de Graslei en het Emiel Braunplein vroeger dienst deden als parking, laat staan dat er mensen zijn die terug willen naar die tijd. Vandaar ons voorstel voor Sint-Jacobs autovrij. Denk eens alle auto's weg op de pleinen rond Sint-Jacobs. Wis de spuuglelijke rotonde uit. Stel je in de plaats daarvan toegankelijke, uitnodigende en bedrijvige pleintjes rond de kerk voor. Een walhalla voor spelende kinderen, keuvelende oudjes en uitrustend werkvolk. Beeld je in dat je met je kameraden een spelletje petanque speelt op het Beverhoutplein, sous les platanes, gevolgd door een verkwikkend aperitief op een van de vele terrasjes in de buurt. Een autovrij Sint-Jacobs: meer ruimte voor het goede leven. Naast een plein voor het goede leven zal Sint-Jacobs ook natuurlijk een knooppunt van openbaar vervoer zijn/blijven.

6. Geen outletcentrum aan The Loop

Op veld 12 van the Loop wordt naast een outletcenter een cinema, bowlingbaan, horeca en winkels gepland. Gents MilieuFront en Unizo verzetten zich samen tegen de komst van deze ontwikkeling, via de campagne Rip the Loop. GMF en Unizo zijn in beroep gegaan tegen de vorige vergunningen en hebben zaken lopen bij de raad voor vergunningsbetwisting en rechtbank van eerste aanleg. Het ziet er naar uit de projectontwikkelaar, Banimmo, en de uitbater, McArthur Glenn, een nieuwe vergunningsaanvraag voorbereiden voor dit project.

Nochtans verklaren velen dat een outlet- of shoppingcenter op een autolocatie een concept van de vorige eeuw is.

Gents MilieuFront wil dat de stad dit project uit de vorige eeuw begraaft en zoekt naar een toekomstvisie en andere invulling voor deze terreinen. Gents MilieuFront wil graag mee nadenken over een alternatieve invulling zonder outlet- en shoppingcenter.

7. Taxi's: alleen nog elektrisch

De taxisector krijgt heel wat privileges. Ze mag als enige sector overal over en door. Hoog tijd dus dat de stad ook wat terug vraagt in ruil. Gents MilieuFront wil dat de stad Gent een tijdspad uittekent met jaarlijks te behalen doelstellingen zodat de Gentse taxi vloot tegen het einde van de legislatuur volledig elektrisch is. Daarnaast moet de stad ook investeren in laadpalen om elektrische taxi's te stimuleren. GMF vraagt ook dat er er alleen nog nieuwe vergunningen worden uitgereikt voor elektrische taxi's.

8. Straat 2.0

Straten en wegen staan nog te vaak synoniem voor (auto)verkeer en parkeren. We willen dat de straten weer meer ingericht worden voor leven, wonen en sociaal contact.

We vragen daarom dat nieuw aan te leggen straten per 150 meter standaard (tenzij onmogelijk) minstens volgende elementen bevatten: één boom, één autodeelplaats, standaard geveltuinen, één fietsenrek, één bankje, één groenslinger, één infiltratiezone. Ook straten die door het circulatieplan minder verkeer krijgen of verkeersvrij zijn, verdienen een andere inrichting. Dat zijn de vooral de straten van de vroegere P-route bvb Bevrijdigingslaan, Drongense Steenweg, Ottogracht, Burgstraat,....

9. Hergebruik- en deelpunt per wijk

De stad Gent voorziet in elke wijk - in samenwerking met de kringwinkels - een hergebruik-, reparatie- en deelpunt. Dit punt bestaat naast een kringwinkel uit een **instrumentheek** (waar mensen gereedschap kunnen ontlenen), een repareerdienst voor gebruiksgoederen die stuk zijn, een wijkcompostinstallatie met kippen en eieren.

10. Nieuw elan voor openbaar vervoer

Het openbaar vervoer is vaak het onderwerp van besparingen en klachten. GMF wil dat Gent meewerkt aan een nieuw elan voor het openbaar vervoer in en rond Gent. In 2017 gaan de vervoersregio's van start. In deze vervoersregio's wordt het openbaar vervoer op regionale schaal bekeken door De Lijn, AWV en de lokale besturen. GMF wil dat de stad Gent daar vol gaat voor een beter en kwalitatiever openbaar vervoer.

Gents MilieuFront wil dat de stad Gent een ambitieus plan op tafel legt om opnieuw te investeren in openbaar vervoer. De stad Gent moet van openbaar vervoer weer een aantrekkelijk verhaal maken en ze moet dit in haar eigen stadsontwikkelingsprojecten doortrekken. Deze nieuwe en ambitieuze visie op openbaar vervoer zal enkel werken als ze gedeeld en gedragen wordt door de buurgemeenten.

Gents MilieuFront ziet kansen voor nieuwe tramlijnen naar het buitengebied, nieuwe transferia aan de rand van Gent, een cirkeltram rond Gent en dat allemaal gekaderd in een stadsgewestelijk expresnet.

11. Lage Emissie Zone: zone uitbreiden naar gebied binnen R4

De stad Gent plant de invoer van een lage emissiezone tegen 2020 binnen de R40. Inwoners buiten de R40 blijven zo weer op hun honger zitten. Gents MilieuFront wil dat er ook een tijdspad uitgetekend wordt om in deelgemeenten of delen buiten de R40 een milieuzone in te richten.

Gents MilieuFront wil ook dat de milieuzone zich uitstrekt over heel het gebied binnen de R4 en dat de as Nieuwe Wandeling - Blaisantvest ook Lage Emissie zone wordt.

12. Energie- en hemelwaterneutrale wijken

Als we onze stad klimaatneutraal en klimaatbestendig willen maken moeten we nú beginnen met hoge eisen te stellen aan nieuwbouw. Want we bouwen nu nog altijd woningen die niet klimaatproof zijn. Gents MilieuFront wil dat elke nieuwe wijk/ontwikkeling/appartement met meer dan 20 woningen energie-onafhankelijk en [hemelwaterneutraal](#) wordt ingericht.

De stad kan dit makkelijker en sneller realiseren als ze werk maakt van een hoogwaardig systeem van stadsverwarming. Scandinavische en Nederlandse steden zetten hier zwaar op in. Bovendien gaat men volledige wijken of steden afkoppelen van aardgas. De stad Gent gaat in de nieuwe dokken werken met stadsverwarming. Volgens Gents MilieuFront moet dit concept in elke grote ontwikkeling toegepast worden.

13. Coöperatief model om transitie te financieren

De energietransitie en de groene economie opent een heel nieuw gamma aan nieuwe economie en groene jobs. Maar vooraleer we zover zijn moet er eerst geïnvesteerd worden. De stad Gent zoekt naar een financieel model om alle energietransitiemaatregelen uit te voeren. Gentenaars moeten de kans krijgen om hier (desnoods op afbetaling) in te investeren voor een beperkt bedrag per persoon. Zo wordt de zonne-energie (of andere duurzame energie) versneld geogst en vloeien de winsten terug naar Gent. De oprichting van een lokaal energiefonds zou een mogelijkheid zijn om Gentenaars mee te laten investeren in lokale groene energie. Daarnaast wil Gents Milieufront dat de stad Gent een gemengd energiebedrijf (met de stad en haar burgers) opricht waarmee het voor de stad - in samenwerking met haar burgers en verenigingen - investeert in groene energie.

14. Gent als leverancier voor grondstoffen

Wat voor de één, een afvalproduct is, kan voor de andere een grondstof zijn. Urban mining gaat veel ruimer dan het inzamelen van oude gsm's, de stad kan een belangrijke bron worden van steeds schaarser en duurder wordende grondstoffen. Toch zijn de bestaande containerparken van Ivago nog te veel gericht op recycleren en verbranden. De stap ervoor (hergebruik) is er nauwelijks. In Zweden bestaat dit systeem al (klik [hier](#) voor meer info). 5% van het afval op het containerpark kan hergebruikt worden.

Daarom vraagt Gents Milieufront om een cartografie op te maken van de grond- en afvalstoffen in stad en regio. Dit kan de basis vormen om een lokale 'maakeconomie' uit te bouwen. Ook wil Gents Milieufront dat de stad hiervoor nauwer samenwerkt met de kringloopwinkels. GMF wil in de volgende legislatuur dat de stad op minstens één containerpark experimenteert met een kringloopwinkel voor een containerpark en dat ze daarvoor samen werkt met sociale economie. Zo worden het echte hubs voor het hergebruik van materialen in een circulaire stad.

15. 1% van budget van Ivago gaat naar afvalpreventie

Gents MilieuFront vraagt dat 1% van het budget van Ivago wordt ingezet voor het voorkomen van afval. Met dit budget kan onder andere het hergebruik en deelpunt per wijk worden gefinancierd.

16. Divestment

De stad Gent investeert vandaag de dag nog (onrechtstreeks) in niet duurzame energieproductie. Gents MilieuFront wil dat de stad Gent haar beleggingen en pensioenfondsen herbestemt en zich terugtrekt uit fondsen waar nog geïnvesteerd wordt in de olie-, kolen- of kernindustrie. Voor de bestaande pensioenfondsen wil Gents Milieufront dat de stad druk zet om investeringen in olie- kolen of kernindustrie te schrappen, zoals bvb in [Noorwegen en Zweden](#) gebeurd is.

17. Grond voor agro-ecologische landbouw - Landbouwgrond voor landgenoten

Het hinterland van Gent moet - in kader van het korte keten denken - in staat zijn om een belangrijk deel van het voedsel te produceren. Bestaande landbouwgrond moet dus zoveel mogelijk stapsgewijs ingezet worden om de landbouw om te turnen naar lokale en biologische voedselproductie. Aflopende pachten worden daarom best vervangen door nieuwe pachten. Nieuwe pacht moet dan sociale en ecologische eisen hebben. Concreet willen we dat landbouwgebied in agrarische bestemming behouden blijft voor landbouw en ingezet wordt voor de lokale voedselstrategie. Daarnaast vraagt Gents Milieufront om 30% van de vrijkomende landbouwgronden (ook die buiten Gent) in eigendom van de stad / OCMW in erfpacht te geven aan biogrondfondsen zoals De Landgenoten.

18. Dalende parkeernorm en appartementen zonder parkeerplaatsen

De stad zet - terecht - in op het beheersen van het aanbod en toestroom op publieke parkeerplaatsen, maar heeft nauwelijks instrumenten om en zicht op het bestaande arsenaal aan private parkeerplaatsen te beheersen of in te dijken. De stad heeft dan wel een - op Vlaamse schaal - progressieve parkeernorm, maar zeker voor het stadscentrum moet de parkeernorm nog naar beneden en moet de stad faciliteren dat projectontwikkelaars kunnen experimenteren met een parkeernorm van 0. Zolang de stad bijkomende wagens toelaat in het stadscentrum is ze architect van haar toekomstige problemen. Eigenlijk zouden er binnen de R40 geen bijkomende private parkeerplaatsen mogen bijkomen. We willen dat de stad minstens toelaat dat er in de stad appartementencomplexen komen zonder parkeerplaatsen. De parkeernorm moet ook nog omlaag (en idealiter 0 worden binnen de R40) Bovendien moeten parkeerplaatsen zo worden ingericht dat ze later herbestemd kunnen worden. Ze moeten daarom voldoende hoog zijn.

19. Levenslang flexibel (groeps)wonen

Het stimuleren van flexibel bouwen en wonen is levensnoodzakelijk voor een dynamische woonstad. Het levenslang wonen in de wijk moet optimaal afgestemd worden met het flexibel

bouwen. Dicht op elkaar wonen in de stad moet zodanig aantrekkelijk gemaakt worden dat we de bewoners van het buitengebied een stedelijk alternatief bieden.

Onder de noemer van BIMBY (Build In My Backyard) experimenteert Frankrijk met een verdichtingsstrategie in verkavelingen. Dat kan ook in Gent gerealiseerd worden. Zo is er achter de Gentse gevels en rooilijnen vaak nog veel ruimte. Gents Milieufrent wil dat de stad het juiste kader creëert om in tweede lijn te bebouwen.

Deze verdichtingen kunnen voor een efficiënter ruimtegebruik zorgen en leveren voor de eigenaars een financieel voordeel op.

Verder wil Gents Milieufrent dat er aanpassingen komen aan het bouw- en woonreglement zodat diverse vormen van groepswonen makkelijker worden. Zo kunnen kleine elementen van co-housing opgelegd worden via bv. een deelnorm (naar analogie met de parkeernorm) voor grote stadsontwikkelingen. Om sociale, ecologische en economische redenen zijn er richtlijnen mogelijk rond gemeenschappelijke voorzieningen: wasruimtes, toiletten en douches, vergaderzaaltjes, eetruimtes, tuinen, bbq-ruimtes, kinderopvang.

20. Materialenpaspoort voor Gentse gebouwen

Een gebouw is een depot van materialen met een intrinsieke waarde op product-, component- en materiaalniveau. Door die te inventariseren weet je welke grondstoffen je in stock hebt, die je in een latere fase weer kunt gebruiken.

<http://turntoo.com/nl/materialenpaspoort/>

Op het einde van de legislatuur is Gent gestart met het materialenpaspoort, minstens twee gebouwen in gent hebben een materialenpaspoort.

En nog meer ideeën

Mobiliteit

Het stadsbestuur heeft met het mobiliteitsplan een eerste stap gezet om het en-en-beleid van de afgelopen 20 jaar achter zich te laten. De auto moest - in het stadscentrum - een deel van zijn verworvenheden afstaan ten voordele van de voetganger, fietser en gebruiker van openbaar vervoer. In de volgende legislatuur moet het bestuur dezelfde weg inslaan en nog verder gaan. Gents MilieuFront wil dat de stad werk maakt van een vervolg op het mobiliteitsplan met minstens volgende elementen: uitbouw van een ring van P+R parkings aan de R4, afbouw van het bestaand aantal publieke parkeerplaatsen in het centrum, uitbouw van voetgangerszones en circulatieplannen buiten de R40, meer inzetten op lange afstandsfietsroutes van en naar Gent ....

Fietsers en gebruikers van openbaar vervoer geven de ruimte aan mensen die niet anders kunnen dan zich met de auto verplaatsen.

Parkings en parkeerplaatsen herbestemmen

Centrumparkings en parkeerplaatsen trekken te veel verkeer aan. Het moet de bedoeling zijn van het volgende stadsbestuur om bezoekers met de wagen zoveel mogelijk te leiden naar Openbaar Vervoer en Park & Rides. De capaciteit die dan vrijkomt in parkeergarages en bovengrondse parkings moet herbestemd worden. Pleinen waar nu op geparkeerd wordt (Bij Sint-Jacobs, Zandberg, Edward Anseeleplein, Casinoplein, Sluizeken) zijn logische eerste stappen om parkeren te weren. Voor de parkeergarages moet gekeken worden of die ingezet kunnen worden voor bewonersparkeren.

Nog minder wagens binnen de R40

Ook het gebied binnen de R40 kan nog dichter. Om meer plaats te bieden aan openbaar vervoer, fietsers en voetgangers, maar ook meer ruimte te creëren om te spelen, te genieten,... moet de stad er naar streven om nog minder auto's binnen de R40 te hebben. Daarvoor moet ze de parkeernorm voor nieuwe projecten verlagen (zie boven), appartementen zonder parkeergarages verplichten (zie boven),...

Om de transitie naar een autoluwere stad verder te zetten moet de stad ook de eerste bewonerskaart betalend maken.

De stad kan ook niet al haar heil zoeken in buurtparkeren. In druk bevolkte gebieden (zoals bv centrum of Brugse Poort) is er geen ruimte voor buurtparkeren. In deze zone's moet de stad gaan voor afstandsparkeren. Je auto staat aan de rand van de stad.

Uitbouw gordel park&rides aan R4

Het mobiliteitsplan en circulatieplan heeft vooral effect op verkeer en circulatie in de binnenstad. Als we ook willen dat bezoekers die naar Gent komen op een andere manier onze stad binnen komen moeten we werk maken van de derde gordel van park&rides (zoals aangekondigd in het ruimtelijk structuurplan van Gent (van 1993). Deze derde ring van park&rides moet komen op de R4 en moet vanzelfsprekend gepaard gaan met investeringen in openbaar vervoer naar die parkings. Gents MilieuFront wil dat de stad Gent in de volgende legislatuur proactief werk maakt van een aantal transferia aan de rand van Gent. Gents MilieuFront vroeg in het voorjaar 2017 om werk te maken van [2 transporthubs in het noorden van Gent](#).

Ongelijkgrondse kruising R40 voor fietsers

De R40 is met het circulatieplan nog meer dan vroeger een belangrijke as voor Gent. Meer en meer wordt - mede door de afstelling van de verkeerslichten en het plaatsen van nieuwe verkeerslichten - de stadsring een stadsmuur. Gents MilieuFront wil dat Gent en de Vlaamse Overheid investeren in ongelijkgrondse kruisingen van de R40. Dat kan zeker in grootschalige ontwikkelingen aan de Dampoort en Heuvelpoort.

- de noordkant is al vrij goed bediend met onderdoorgangen Groendreef en Palinghuizen en Gaardeniersbrug. Het ontbreekt de Gaardeniersbrug aan 'toeleidende' bewegwijzering. De Palinghuizen blijft een probleem voor fietsers van de Ferrerlaan naar de Rooigemlaan en omgekeerd.
- de oostkant heeft geen enkele ongelijkgrondse verbinding (ontsluiting Dampoortwijk, St-Amandsberg, Oostakker, Lochristi, Destelbergen).
- de zuidkant heeft één goede ontsluiting (Keizerspark-fietsbrug en -onderdoorgang), maar de as voor de ontsluiting van Ledeberg en Merelbeke laat nog steeds op zich wachten.

- De westkant van Gent heeft met de fietsonderdoorgang aan de Bijlokekaai één goede ontsluiting.

Fietsbrug Eedverbondkaai naar Henleykaai

Een fietsbrug van de Eedverbondkaai naar de Henleykaai zou de fietsonderdoorgang aan de Bijlokekaai zeer sterk kunnen opwaarderen en veel fietsverkeer tussen station en centrum kunnen aantrekken. Deze brug zou ook de kruispunten Kortrijksepoort en Bijloke kunnen ontlasten van het vele fietsverkeer.

Parkeernorm voor bestaande woon- en kantoorprojecten

In Brussel probeert het gewest ook het aantal parkeerplaatsen bij bestaande gebouwen in te dijken. Ze heeft daarvoor een parkeernorm voor bestaande gebouwen die wordt aangescherpt telkens er een nieuwe vergunning wordt aangevraagd. Bij elke verlenging of hernieuwing van de milieuvergunning wordt een maximum van het aantal parkeerplaatsen bepaald, dat afhangt van twee factoren: 1) de vloeroppervlakte van de kantoren (m²) en 2) de bereikbaarheid van de zone met het openbaar vervoer. Meer info [hier](#).

Fly over afbreken!

De stad werkt aan een studie om te onderzoeken hoe ze de fly-over aan de Zuid kan afbreken. Gents MilieuFront vraagt al een tiental jaar dat de fly over afgebroken zou worden. GMF hoopt dat de studie de aanzet zal zijn om daadwerkelijk te beginnen met de afbraak. GMF wil dat de afbraak gepaard gaat met een transferium aan de E17/B401 en een verlenging van de tramlijn naar Gentbrugge tot dat transferium.

<http://gizmodo.com/6-freeway-removals-that-changed-their-cities-forever-1548314937>

20.000 fietsenstallingen aan het station Gent-Sint-Pieters

Het station van de 21ste eeuw heeft de fiets altijd stiefmoederlijk behandeld. Voor de auto werd als eerste een parking van 3000 plaatsen gebouwd. Duizenden fietsen moeten het nog altijd stellen zonder rek, zonder plaats en zonder dak. De projectpartners zien ook in dat de bij aanvang voorziene aantal plaatsen (8700) niet voldoen. Ze hebben deze in de loop der tijd opgetrokken tot 13.000. Maar ook dat aantal zal niet volstaan om alle fietsers te huisvesten. Bovendien mogen we toch verwachten dat in het station van de 21ste eeuw toekomstgericht wordt nagedacht en dat er investeringen komen die bijkomende fietsers faciliteren. In eerste instantie kan een deel van de autoparking omgezet worden tot fietsparking.

Autodelen en fietsdelen

We moeten van autobezit naar autogebruik. Rond autodelen stellen we volgende zaken voor:

1. Een autodeelhub voor deelauto's per straat. Autodelen meenemen in straat van de toekomst met minder parkeerplaatsen en meer autodelen Dus bij heraanleg en nieuwbouwwijken, of gewone straataanpassingen met minder parkeerplaatsen
2. Aanpassing wetgeving om die plaatsen effectief te reserveren voor deelvoertuigen
3. Ondersteunen elektrisch autodelen
4. investeren in gedeelde fietsen + staanplaatsen hiervoor voorzien
5. Parkeerplaats voorbehouden voor bakfietsen, zeker aan supermarkten
6. Mobiliteitsbudget toekennen voor mensen zonder eigen wagen en integratie van betalingssystemen openbaar vervoer, taxi en autodelen

7. Zelfrijdende deelwagens piloteren
8. Zichtbaar maken in de stad als auto's gedeeld worden (nu komen er meer auto's bij dan dat er weg gaan, dus niet zichtbaar in de straat) of het uitwerken van het concept vrijstraten (inleveren van parkeervergunningen voor participatie in de bestemming van vrijgekomen parkeerplaatsen)

Maak Blue Bike goedkoper of gratis

Met blue bike is er een systeem voorhanden om Gentenaars makkelijk openbaar vervoer te laten combineren met de fiets. De stad Deinze geeft elke inwoner een gratis blue bike abonnement. Gents MilieuFront wil dat de stad Gent ook een gratis abonnement geeft aan elke Gentenaar. Ook kan ze een Blue-Bike rit in Gent naar 1 euro per rit brengen of gratis maken. Vele andere steden en gemeenten doen dit al. Zie [hier](#).

Groen

Geveltuinen en groenslingers

Bij de heraanleg van voetpaden wordt nu soms een plek voorzien voor geveltuinen. Gents MilieuFront wil dat er bij heraanleg standaard een duidelijk en actief geformuleerd aanbod komt naar de bewoners of ze een geveltuin willen. Bij het aanschrijven van bewoners over geveltuinen kan er een kaart mee gestuurd worden die dan - indien de bewoners een geveltuin willen - voor hun raam moeten hangen.

Ook rond Groenslingers moet de stad actief communiceren.

Schelde tij-arm blijft slik en schor

Gent blijft ijveren voor behoud van de getijdenzone tot de sluis van Gentbrugge. We willen dat de stad het voorstel van W&Z voor een WinterGGG verwerpt en maximaal inzet op het behoud van jaarrond getijdenwerking. De oplossing van een jaarrond gecontroleerd gereduceerd getijdengebied moet dus grondig onderzocht worden.

Groene oevers aan de Gentse binnenwateren

De stad Gent wil dat ze echt werk maakt van haar idee om de groenassen te vergroenen. Ze wil ook dat het in opmaak zijnde beleidsdocument 'Water in de stad' de opstap kan zijn om samen met W&Z volop te gaan voor groene oevers. Blauwe assen moeten zo ontwikkelen tot blauwgroene assen met volgende elementen:

- groene oevers waar het kan
- Infiltratiezones langs de oever
- wandelpad op afstand van de oever (zodat de verharding er niet juist naast ligt)

Privé tuinen en koeren worden onthard

Gent zet in op een campagne rond biodiverse tuinen. Ze stimuleert de Gentenaar om de koer te ontharden.

Luchtkwaliteit

Max 90 km op snelwegen nabij woongebied

Gent ijvert actief voor 90 km per uur op snelwegen.

Exit houtstook - enter stadsverwarming

Mensen die nu nog stoken op hout of steenkool zouden daarmee moeten stoppen. De stad Gent communiceert actief en proactief bij smogalarm over houtkachels.

Om mensen te overtuigen om houtverbranding (en ook verbranding van steenkool) tegen te gaan moet de stad inzetten op stadsverwarming. De stad dient een stadsverwarmingsnet aan te leggen. Mensen die geen geld hebben om hun woning te verwarmen, zou je gratis kunnen laten aansluiten op het stadsnet (zoals deze mensen nu al gratis afvalophaling krijgen).

Energie en Klimaat

Gent klimaatneutraal tegen 2035

Ambities van de stad Gent rond energiebesparing en hernieuwbare energie moeten nog de hoogte in. Daarom moeten de stad Gent de lat nog hoger leggen en streven naar een klimaatneutraal Gent tegen 2035.

De stad Gent maakt een klimaatbarometer op

De stad Gent moet nog meer dan vandaag communiceren over haar lange termijn doelstellingen op vlak van klimaat. Een klimaatbarometer visualiseert de lange termijn doelstelling, het vertrekpunt en de stand van zaken vandaag.

Switch naar Warmte

De stad dient een stadsverwarmingsnet aan te leggen dat de warmteoverschotten uit de kanaalzone valoriseert, dat de bestaande netwerken aan elkaar koppelt en dat op termijn alle gebouwen in het stedelijk gebied van warmte voorziet. Dat is een werk van lange adem. Tegen het einde van de legislatuur wordt een klein percentage van de gebruikte warmte gehaald bij de industrie in de kanaalzone.

Klimaatadaptatie: Kleinschalig openbaar groen en infiltratie

We willen dat de stad de volgende legislatuur volop inzet op klimaatadaptatie maatregelen. Een van onze speerpunten is proeftuinen rond klimaatadaptatie. Daarnaast wil GMF dat de stad in al haar projecten zorgt voor kleinschalig openbaar groen en infiltratie. Voorbeelden zijn

- Zoveel mogelijk bomen plaatsen bij inrichting pleinen
- Waar trams op eigen bedding rijden: gras
- Elk plein moet minstens groenelementen bevatten.
- Uitvoeren van vergroenen van straten (bv voorgestelde vergroening van Voskenslaan).
- Werk maken van de straten waar water kan infiltreren of de grasdalstraat
- Waar straten geknipt worden kan ruimte worden voorzien voor infiltratie in de straat.
- Verkeersdrempels kunnen omgekeerde drempels zijn. Deze 'verzakkingen' moeten het water van de straat verzamelen en laten infiltreren (zie bv [hier](#)).

Verder zou de stad ook een verharde oppervlakte index kunnen hanteren. Bij versteende oppervlaktes groter dan $x \text{ m}^2$ zorgt de stad voor minstens één boom of één plek waar water kan infiltreren.

Zonnepanelen verplicht

Een zonnepanelenverplichting op alle gunstig gelegen daken (volgens de zonnekaart) bij gebouwen die een vergunning vragen voor een grondige verbouwing.

Moratorium op energieverspilling

Energieverspilling toelaten is schuldig verzuim. Gents MilieuFront wil daarom in de komende legislatuur een verbod op open winkeldeuren, terrasverwarming en ijspistes.

Aardgasloze wijken

Bij nieuwe ontwikkelingen of verkavelingen wordt geen aardgas (of stookolie) meer toegelaten. Elke ontwikkeling van minstens 20 woonunits is energieneutraal.

Actieve communicatie over verplichting dakisolatie

De Vlaamse Overheid heeft beslist dat alle daken van huurhuizen verplicht geïsoleerd moeten zijn tegen 2020. Gents MilieuFront wil dat de stad een actieve communicatiecampagne opzet om verhuurders erop wijzen dat huurwoningen dienen geïsoleerd te zijn op 1/1/2020 om nog verder verhuurd te kunnen worden.

Afval / Grondstoffen

Kleinere recipiënten voor afval

Buiten het stadscentrum is de stad/Ivago overgestapt op [vuilnisbakken/containers](#) die automatisch in de vuilkar worden gehesen (en de stad zorgt zo voor meer ergonomie bij huisvuilophalers). Maar die oefening heeft ook negatieve gevolgen. Bewoners worden verplicht om een container van minstens 60 liter te nemen. Voor kleine gezinnen en mensen die veel sorteren is die container (veel) te groot. Gezinnen worden alsmaar kleiner en binnenkort wordt het aandeel restafval nog kleiner door de invoering van de roze zak. Een te groot recipiënt is contraproductief voor afvalpreventie. Gents MilieuFront wil dat de stad Gent ook kleinere recipiënten aanbiedt.

Uitleendienst voor wasbare luiers

Een baby in de luiers produceert elk jaar een ton afval. Gents MilieuFront wil dat de stad een uitleendienst opstart voor herbruikbare luiers.

Ruimtelijke ordening en Stadsontwikkeling

Betonstop nu + ruimteneutraliteit

Een belangrijke ambitie in het voorstel van de op til zijnde structuurvisie is het invoeren van ruimteneutraliteit, waarbij voor de verdere groei in Gent, per saldo, geen bijkomende harde bestemmingen meer aangesproken worden.

Dat is een goede zaak, maar volgens GMF zou het nog beter zijn om ruimteneutraliteit te bekijken als een standstill van de bebouwde oppervlakte, in plaats van een standstill van 'harde' bestemmingen (woongebied en bedrijventerrein). Want ook binnen deze harde bestemmingen is er veel groene ruimte die best behouden kan blijven.

Stelregel: voor elke bijkomende m² verharding moet elders op Gents grondgebied een m² verharding verwijderd worden.

In het vorige ruimtelijk structuurplan stond expliciet dat er geen woonuitbreidingsgebieden in landelijk gebied aangesneden worden. Het voorstel van Structuurvisie breekt daar mee door woonuitbreidingsgebieden aan te snijden voor sociale woning). Gents MilieuFront vindt dat geen goed idee. Zo staat er een project op stapel in Baarle in een woonuitbreidingsgebied. Dat gebied moet volgens GMF open blijven. Bovendien moeten sociale woningen veel beter ingebed worden in het stedelijke weefsel waar ook voldoende andere voorzieningen en openbaar vervoer zijn.

Experimenteren met bouwgroepen

Bouwgroepen is een beproefd concept in Duitsland en slagen er in om met een aantal gezinnen om grootschalige bouwprojecten te financieren en te realiseren. De bouwgroepen slagen er in om een hogere ecologische standaard te combineren met een lage prijs.

Controle op bestaande voorschriften

Er bestaan een hele set maatregelen om bouwen en wonen te reglementeren. Veel van die voorschriften worden te weinig gecontroleerd en nageleefd. Zo legt de overheid vaak op dat appartementen 3 slaapkamers moeten hebben om gezinnen aan te trekken, maar achteraf komt er nooit controle op wie er gaat wonen. Vaak gaan die appartementen vaak naar koppels of samenhuizers.

Leegstand boven winkels creatief invullen

In juni 2017 maakte de stad bekend dat er 60 studentenwoningen komen in leegstaande panden van winkelstraten. Gents MilieuFront vindt dat (al langer) een goed idee. De verdiepingen boven winkels staan vaak leeg. Studenten (of andere bewoners) zorgen voor leven in de winkelstraten na sluitingstijd. Ze zorgen ook zo voor verdichting van de stad en verlagen de druk op andere woningen. Gents MilieuFront wil daar graag dat de stad Gent (in de nieuwe toekomstige structuurvisie) daar meer werk van maakt. Zie [hier](#) een kaart met de leegstand boven winkelverdiepingen (pagina 12).

In Rotterdam hebben ze daar een uitgebreid beleid rond (zie [hier](#)). Stad Gent zou daar ook actief moeten op inzetten.

Experimenteren met verkavelingen en nieuwe woonconcepten

Volgens Gents MilieuFront is de toekomst aan de steden. Het merendeel van de investeringen in bebouwing moeten gebeuren in steden (en dus ook in Gent). Om plaats te bieden aan nieuwe bewoners en ontwikkelingen moeten we de 20ste eeuwse wijken gaan verdichten. Daartoe moeten we (eventueel in regelluwe zones) gaan werken met experimenten. Gents MilieuFront wil dat de stad experimenten opzet in bestaande verkavelingen om deze te gaan verdichten. De stad moet vooral zorgen voor het juiste kader zodat de verdichting in de wijken kan plaatsvinden. Gents MilieuFront wil graag mee nadenken over hoe die verdichting best en meest efficiënt verloopt.

In Nederland zijn een aantal geslaagde experimenten gebeurd rond samenhuizen waar ook is nagedacht over verdichting, andere materialen, gedeeld gebruik,... Voorbeelden [hier](#) en [hier](#).

Geen verkoop van gronden + nieuwe inzetten nieuwe instrumenten

De stad Gent verkoopt nog steeds gronden en geeft ze zo uit handen. Gents MilieuFront wil dat er een moratorium komt op verkoop van gronden.

Voor private projecten blijft het moeilijk om de realisatie van een percentage sociale woningen of betaalbare woningen afdwingbaar te maken. Dat leidt ertoe dat het betaalbaar aanbod enkel door de overheid moet gerealiseerd worden. Maar het aanbod aan sociale woningen voldoet niet aan de ambitie van het structuurplan.

Daarom vindt GMF het belangrijk dat de stad zoveel mogelijk gronden voor woonprojecten in eigen bezit houdt. Die kunnen strategisch ingezet worden voor sociaal, betaalbaar en duurzaam wonen. De stad blijft zo aan de knoppen zitten. Dit kan door in te zetten op instrumenten zoals erfpacht, waarop bouwgroepen van burgers of ontwikkelaars woningen in eigendom kunnen hebben. Community Land Trust (CLT) is een andere mogelijkheid. In een CLT blijft de grond eigendom van de 'trust' (gemeenschap), de bebouwing is van particuliere eigendommen. Bij een eventuele verkoop vloeit de meerwaarde terug naar de 'Trust'. Betaalbaar kwalitatief wonen op gemeenschapsgrond is een garantie voor de versterking van de private huurmarkt, waar er nu een te beperkt en te gebrekkig aanbod is.

Meer investeringen in de huurmarkt

Gent zal en moet groeien. Om nieuwe bewoners te verwelkomen en te huisvesten moet de Gentse huurmarkt groter en volwassener worden.

De stad Gent moet instrumenten uitwerken om in vergunningen en stadsontwikkelingsprojecten een minimale hoeveelheid sociale woningen en budgetwoningen voorzien.

Ze moet ook experimenten opzetten om te kijken hoe de stad compact, duurzaam, flexibel en goedkoop woningen kan aanbieden.

Meer co-creatie bij grote projecten

Om het draagvlak voor nieuwe bouwprojecten te vergroten, is het belangrijk om omwonenden vanaf het prille begin te betrekken. Als je als bestuur achter de schermen onderhandelt over een PPS-project en pas naar buiten komt als het contract getekend is, kunnen nadien enkel nog details gewijzigd worden. Zo zet je de bevolking buitenspel, want ten gronde kan er niets meer veranderen. Daarom stelt GMF voor om vanaf het begin in te zetten op PPPS: publiek publieke private samenwerking. Dit is een samenwerking tussen overheid (eerste publiek), burgers of bewoners (tweede publiek) en bedrijven (privaat). Dat kan bv. door een vertegenwoordiger van een buurtcomité mee aan tafel te laten aanschuiven bij de onderhandeling over een PPS-contract. Of mee in de jury op te nemen als er een wedstrijd wordt georganiseerd. Belangrijk is in elk geval dat inspraak wordt georganiseerd, vooraleer een bestek wordt uitgeschreven.

Zeker als de stad naar meer flexibiliteit in regels wil gaan, moet dit samen gaan met een volwaardige en vroegtijdige inspraak.

Landbouw

Stadslandbouw stimuleren

Bij grote woonprojecten ruimte maken voor volkstuinen en "hobbyboeren" in de vorm van samentuinen (definitie volgens VELT hier hanteren). Hier ligt de nadruk op ontmoeting en sociale aspecten rond samentuinen. Waar woonprojecten dicht bij of in gebieden met een

landbouwbestemming liggen, kan er ruimte zijn voor het stimuleren van professionele landbouw met een rechtstreekse afzet.

Ontrading van oneigenlijk gebruik van landbouwgrond

Veel landbouwgronden worden oneigenlijk gebruikt (bv paarden, vertuining, grondwerken,...). Wil Gent - in de lijn van haar voedselstrategie Gent En Garde - zelf meer instaan voor haar eigen voedselvoorziening dan moeten landbouwgronden beter dan nu ingeschakeld worden in de voedselketen. De stad moet eerst strategisch bepalen hoeveel grond ze wil voorzien voor voedselproductie. Nadat ze deze strategische oefening heeft gedaan dan zou ze een belasting (of een ander instrument) op oneigenlijk gebruik van landbouwgrond kunnen instellen.

Eigen grond voor voedselstrategie

Volgens GMF zou de stad Gent en het OCMW Gent haar eigen landbouwgrond in de hand moeten houden en ze maximaal inzetten voor de voedselstrategie van de stad.

De gronden die pachtvrij komen zouden volgens GMF moeten ingezet worden voor lokale voedselvoorziening.

Dinsdag vleesdag

Dinsdag vleesdag of visdag op schoolmaaltijden/stadsmaaltijden (de andere dagen zijn 100% veggie).

Stads- en schoolmaaltijden zijn bio en lokaal

Momenteel is 20% van de Gentse schoolmaaltijden bio. Gents MilieuFront vraagt dat tegen het einde van de legislatuur 50% van de stadsmaaltijden bio zijn (of afkomstig van lokale landbouw). De stad zet nu een studie op om meer afzetmogelijkheden te creëren voor lokale landbouw. Het lijkt GMF logisch dat de stad het goede voorbeeld geeft in eigen instellingen.

Stop de verpaarding

Verder staat het economisch bruikbaar landbouwareaal onder toenemende druk als gevolg van verpaarding en versnippering. GMF vindt het positief dat de stad hiervoor een strategisch project op touw wil zetten. Dit kan een kader vormen voor acties, maar het ontbreekt vooralsnog aan duidelijkheid over welke instrumenten zullen ingezet worden om deze trends om te buigen. GMF suggereert hiervoor het instrument van een stedenbouwkundige verordening in te zetten.

Creëer stedelijke hubs voor de distributie en verwerking van de korte keten productie

Naast de voedselproductie heeft de distributie ook nood aan ruimte. De strategische ruimtes voor distributie-hubs zijn echter schaars. Deze hubs dienen goed ontsloten te zijn naar het 'hinterland' enerzijds en anderzijds een heldere link met de (binnen-)stad te hebben. Afhankelijk van het gewenste systeem zal een voedselhub op een andere locatie liggen.

In eerste fase lijkt het interessant om voedselhubs te voorzien die een overslag maken voor B2B distributie. De voedselhub kan producten van verschillende landbouwers verzamelen en herverdelen in pakketten die gemakkelijk te vervoeren zijn in de stad. Op die manier kan een landbouwer (of verschillende landbouwers die zich samen organiseren) een grote levering doen aan verschillende afnemers in de stad zonder heel de stad met een vrachtwagen te moeten doorkruisen.

Ook het verwerken van voedsel kan hier gebeuren. Veel laaggeschoolden vinden vandaag in de stad nog weinig werkgelegenheid waarbij ze met hun handen kunnen werken. Het verwerken van voedsel kan hierbij een interessant economisch model opleveren. Door ook recreatieve en verkoopfuncties voor particulieren te koppelen aan de voedselhubs kan er een ander business-model ontstaan.

De stad kan samen met de sector op zoek gaan naar welke locaties interessant zijn voor deze activiteiten. Door deze locaties juridisch-planologisch te verankeren worden er kansen gecreëerd voor een distributiefunctie. Deze functie ontlast de stad van zwaar gemotoriseerd verkeer en maakt het voor de landbouwers gemakkelijker om de overstap naar een lokale afzetmarkt te maken.

